

Република Србија
ВРХОВНИ СУД СРБИЈЕ
Рев2 725/08
01.04.2009. година
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд Србије у Београду, у већу састављеном од судија: Предрага Трифуновића, председника већа, Јасминке Станојевић, Весне Поповић, Мирјане Грубић и Љиљане Ивковић-Јовановић, чланова већа, у парници тужиоца АА, кога заступа адвокат АБ, против туженог Република Србија, Министарство одбране, Београд, кога заступа Дирекција за имовинско-правне послове Секретаријата Министарства одбране, ради поништаја одлуке, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Окружног суда у Крушевцу Гж1. бр. 1681/07 од 23.11.2007. године, у седници одржаној 01.04.2009. године, донео је

П Р Е С У Д У

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Окружног суда у Крушевцу Гж1. бр. 1681/07 од 23.11.2007. године, тако што се ОДБИЈА као неоснована жалба туженог и ПОТВРЂУЈЕ пресуда Општинског суда у Трстенику П1. бр. 106/06 од 25.04.2007. године.

О б р а з л о ж е њ е

Пресудом Општинског суда у Трстенику П1. бр. 106/06 од 25.04.2007. године, ставом првим изреке поништено је решење ДЗ Србија и Црна Гора, Министарство одбране Београд, бр. 118-313-322/2005-04 од 05.05.2005. године, као и решење под истим бројем од 03.06.2005. године о престанку радног односа и тужени је обавезан да тужиоца врати на рад. Другим ставом изреке тужени је обавезан да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати 49.500,00 динара.

Пресудом Окружног суда у Крушевцу Гж1. бр. 1681/07 од 23.11.2007. године, првостепена пресуда је преиначена тако што је тужбени захтев одбијен као неоснован, а у погледу трошкова постука одлучено је да свака странка сноси своје трошкове.

Против правноснажне пресуде донесене у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 399. ЗПП-а, Врховни суд је нашао да је ревизија основана.

У поступку нема битне повреде из члана 361. став 2. тачка 9. ЗПП-а, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, а ни других повреда поступка на које се указује у ревизији.

Према утврђеном чињеничном стању тужилац је засновао радни однос у тадашњем Секретаријату за народну одбрану 1978. године, а решењем Министарства одбране од 01.03.1992. године распоређен је на радно место оперативно-плански послови, као виши сарадник, које послове је обављао закључно са 06.06.2005. године, када му је побијаним првостепеним решењем од 05.05.2005. године престао радни однос. Тужиоцу је престао радни однос без његове сагласности као вишку запослених, због престанка потребе за његовим радом, признато му је право на исплату отпремнине у висини дванаестоструког износа бруто плате. Одлучујући о приговору тужиоца на ово решење, Министарство одбране је решењем од 03.06.2005. године, одбило приговор као неоснован. Доношењем Правилника о унутрашњој организацији и систематизацији радних места у Републици Србији, на који је Савет министара Државне заједнице дао сагласност, тужиочево радно место је укинута, смањен је обим послова и задатака. Оспореним решењем утврђено је да не постоји слободно радно место на које се тужилац може распоредити. Тужиоцу није понуђено неко друго радно место које би одговарало његовој стручној спреми.

Полазећи од наведених чињеница, првостепени суд је оценио да су побијана решења незаконита, јер тужилац није упознат са Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији радних места, нити му је достављен програм рационализације, да послови радног места тужиоца нису укинута већ је смањен број извршилаца, као и да је тужиоцу незаконито утврђен отказни рок од месец дана у коме је требало да искористи годишњи одмор иако је тужиоцу припадао дужи отказни рок и право на отпремнину у висини од 24 просечна лична дохода остварена у последња три месеца пре остваривања права на отпремнину. Из тих разлога је првостепени суд поништио спорна решења и наложио да се тужилац врати на рад.

Како је тужилац у тужби навео да му отпремнина није исплаћена и да је то један од разлога због чега треба поништити спорна решења, а током првостепеног поступка ова чињеница није утврђена, Окружни суд је одржао расправу, саслушао тужиоца као парничну странку и утврдио да му је отпремнина утврђена оспореним решењем, а у висини дванаестоструког износа бруто плате, исплаћена.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања у првостепеном поступку и чињеница које је сам утврдио на

расправи, другостепени суд је закључио да су оспорена решења законита, преиначио је првостепену пресуду и одбио тужбени захтев.

Основано се ревизијом тужиоца указује да се закључак другостепеног суда заснива на погрешној примени материјалног права.

Меродаван пропис за решавање статуса запослених у Министарству одбране, који су због престанка потребе за њиховим радом остали нераспоређени, односно којима је престао радни однос јер нису могли бити распоређени на друге одговарајуће послове је Закон о основама система државне управе и о Савезном извршном већу и Савезним органима управе („Службени лист СФРЈ“, бр. 23/78 ... „Службени лист СРЈ“, бр. 31/93 ...). Тужиоцу је престао радни однос због престанка потребе за његовим радом јер је претходно донетим одлукама надлежних државних органа смање обим послова, задатака и њихових извршилаца. Чињеница да није донето посебно решење којим се утврђује да је тужилац остао нераспоређен, не утиче на законитост решења о престанку радног односа, јер је оно у њему садржано констатацијом да не постоји слободно радно место на које се тужилац може распоредити. Према наведеном Закону, тужени није био дужан да доноси програм решавања вишка запослених, док је о томе којим запосленима ће као вишку престати радни однос, био овлашћен да одлучује надлежни функционер органа у складу са својом проценом о потребама службе.

Међутим, запослени за чијим радом је престала потреба, а нису могли бити распоређени на задатке и послове у истом или другом органу управе, те су остали нераспоређени, у смислу члана 393. став 3. у вези става 2. наведеног Закона, остварују права из радног односа на начин и под условима који су прописани за раднике укинутих органа управе. Та права су регулисана одредбама члана 394. истог Закона, који у ставу 5. у вези става 3. прописује право на отказни рок од једне године за раднике који имају до 15 година радног стажа, односно рок од две године за раднике са дужим стажом. У конкретном случају оспореним решењима тужиоцу је одређен отказни рок само од месец дана и то за период од дана доношења решења 05.05.2005. године до 06.06.2005. године са којим даном му је радни однос престао, што је супротно наведеној одредби Закона. Отказни рок представља период у којима нераспоређени радник државног органа који се није могао распоредити на одговарајуће место у истом или другом државном органу, остварује права из радног односа у истом органу у којем је радио до престанка радног односа. Скраћивањем наведеног рока тужиоцу се ускраћује законом призната права, међу којима и право на накнаду зараде, односно плате и остала права из радног односа. Како према утврђеном чињеничном стању тужилац има преко 15 година радног стажа, због чега би му припадао отказни рок од две године, то су оспорена решења тужене, који му је тај рок ускраћен незаконита, како је то правилно оценио и првостепени суд.

Из наведених разлога, Врховни суд је на основу члана 405. став 1. ЗПП-а, одлучио као у изреци.

Председник већа-судија,

Предраг Трифуновић, с.р.

За тачност отправка

Управитељ писарнице

Мирјана Војводић

ЈД